

Sprawa T-151/07

Kone Oyj i in. przeciwko Komisji Europejskiej

Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Rynek instalacji i obsługi wind i schodów ruchomych — Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 81 WE — Manipulowanie w ramach postępowań przetargowych — Podział rynku — Ustalenie cen

Wyrok Sądu (ósma izba) z dnia 13 lipca 2011 r. II - 5325

Streszczenie wyroku

1. *Konkurencja — Grzywny — Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywnien — Charakter prawny*
(komunikat Komisji 98/C 9/03)
2. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Spójność między kwotami nałożonymi na kilka przedsiębiorstw*
(art. 81 WE; rozporządzenie Rady nr 1/2003; komunikat Komisji 98/C 9/03, pkt 1A)
3. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Waga naruszenia — Obowiązek uwzględnienia rzeczywistego wpływu na rynek — Brak — Zasadnicza rola kryterium dotyczącego charakteru naruszenia*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikat Komisji 98/C 9/03, pkt 1A)

4. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Zastosowanie komunikatu w sprawie współpracy — Uprawnienia dyskrecjonalne Komisji*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikat Komisji 2002/C 45/03)

5. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Prawo Komisji do przeprowadzania kontroli — Decyzja nakazująca przeprowadzenie kontroli — Obowiązek uzasadnienia — Zakres*
(art. 81 WE; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 20 ust. 4)

6. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Komunikat Komisji dotyczący nienależności lub obniżenia kwoty grzywien w zamian za współpracę przedsiębiorstw, którym zarzucono naruszenie — Charakter wiążący dla Komisji*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikat Komisji 2002/C 45/03)

7. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Naruszenie zasady równego traktowania — Przesłanki — Porównywalność sytuacji*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikat Komisji 2002/C 45/03)

8. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Poszanowanie prawa do obrony — Dostęp do akt — Zakres — Odmowa przekazania dokumentu — Konsekwencje — Nieskuteczność wprowadzenia w zakresie ciężaru dowodu spoczywającego na zainteresowanym przedsiębiorstwie rozróżnienia między dokumentami obciążającymi a dokumentami odciążającymi*

9. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Zachowanie przedsiębiorstwa w trakcie postępowania administracyjnego*
(art. 81 WE; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 3)

10. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Nienależność lub obniżenie grzywny w zamian za współpracę przedsiębiorstwa, któremu zarzucono naruszenie — Zastosowanie komunikatu w sprawie współpracy — Obniżenie z tytułu braku kwestionowania poza ramami tego komunikatu*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikaty Komisji: 96/C 207/04; 2002/C 45/03)

11. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Nienałożenie lub obniżenie grzywny w zamian za współpracę przedsiębiorstwa, któremu zarzucono naruszenie — Obniżenie ze względu na niekwestionowanie okoliczności faktycznych — Przesłanki*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2; komunikat Komisji 96/C 207/04, pkt D lit. 2)
12. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Zachowanie przedsiębiorstwa w trakcie postępowania administracyjnego — Niezgodność z prawem obniżek grzywny przyznanych przedsiębiorstwom, które wyraźnie nie uznały twierdzeń Komisji co do okoliczności faktycznych*
(rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23)

1. Wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 traktatu EWWiS nie można uznać za normę prawną, której w każdym razie musi przestrzegać administracja, lecz za normę postępowania, która stanowi pewną wskazówkę dla praktyki administracyjnej i od której administracja nie może odstąpić w konkretnym przypadku bez podania powodów, które byłyby zgodne z zasadą równego traktowania. Przyjmując takie normy postępowania i ogłaszając poprzez publikację, że będzie ona je stosować od tej pory do przypadków w nich przewidzianych, Komisja sama wyznacza sobie granice swobodnego uznania i nie może odejść od tych norm bez narażania się w danym przypadku na sankcję za naruszenie ogólnych zasad prawa, takich jak zasada równego traktowania lub zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań. Ponadto wspomniane wytyczne określają w sposób generalny i abstrakcyjny tryb postępowania, jaki narzuciła sobie Komisja dla celów ustalenia kwoty grzywien nałożonych w tej decyzji, i zapewniają w konsekwencji tym przedsiębiorstwom pewność prawa.

(por. pkt 34–36)
2. Nawet gdyby przyjąć, że przy stwierdzeniu wielu bardzo poważnych naruszeń

w jednej decyzji Komisja powinna zachować proporcjonalną zależność pomiędzy kwotą wyjściową a rozmiarem różnych rynków, na których wystąpiło naruszenie, to nic nie wskazuje na to, żeby taka kwota ustalona w przypadku kartelu w jednym państwie członkowskim była nieproporcjonalna w stosunku do ogólnych kwot wyjściowych ustalonych dla karteli w innych państwach członkowskich, zważywszy, że Komisja ustala kwotę wyjściową w sposób rozsądny i spójny, nie stosując przy tym ścisłego wzoru matematycznego, do czego w każdym razie nie jest zobowiązana.

(por. pkt 54, 55)

3. Wagę naruszeń unijnego prawa konkurencji należy ustalić na podstawie licznych okoliczności, do których należą szczególne okoliczności sprawy, jej kontekst i odstrasżające działanie grzywien, przy czym nie ma potrzeby ustalania wiążącej lub wyczerpującej listy kryteriów, które należy obowiązkowo uwzględnić. W tym względzie rozmiar rynku właściwego nie jest co do zasady kryterium obowiązkowym, lecz tylko jednym spośród wielu istotnych kryteriów oceny wagi naruszenia i ustalenia wysokości grzywiny, a Komisja nie jest zobowiązana do określenia granic właściwego rynku ani do oceny jego rozmiaru, gdy dane naruszenie ma charakter antykonkurencyjny.

Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 traktatu EWWiS nie przewidują bowiem, iż kwota grzywien jest obliczana na podstawie całkowitego obrotu albo obrotu uzyskanego przez przedsiębiorstwa na danym rynku. Nie stoją one jednak na przeszkodzie temu, aby takie obroty zostały wzięte pod uwagę przy ustalaniu kwoty grzywiny, tak by przestrzegane były ogólne zasady prawa Unii oraz gdy wymagają tego okoliczności.

W tym kontekście, ponieważ Komisja nie ustaliła ogólnej kwoty wyjściowej grzywiny za naruszenie dotyczące państwa członkowskiego dotkniętego tym naruszeniem, lecz oparła swoją decyzję na charakterze tego naruszenia i jego zakresie geograficznym, argument, wedle którego ogólna kwota wyjściowa grzywiny określona za kartel w tym państwie członkowskim powinna odpowiadać zarzucanemu ograniczonemu rozmiarowi omawianego rynku jest oparty na błędnej przesłance i decyzja Komisji nie narusza zasady proporcjonalności.

To samo dotyczy braku uwzględnienia wpływu naruszenia na rynek. W istocie

zgodnie z pkt 1 A akapit pierwszy wspomnianych wytycznych Komisja powinna, w ramach oceny wagi naruszenia, przeprowadzić badanie konkretnego wpływu na rynek wyłącznie wówczas, jeśli można go określić. W celu oceny tego wpływu Komisja jest zobowiązana do przyjęcia za punkt odniesienia konkurencję, jaka normalnie istniałaby w przypadku braku naruszenia. Niemniej jednak, kiedy Komisja uznaje, że niemożliwe było zmierzenie w sposób precyzyjny wpływu naruszenia na rynek, chyba że zainteresowane przedsiębiorstwa udowodnią coś wręcz przeciwnego może ona oprzeć swą decyzję na poważnym charakterze naruszenia oraz na zakresie geograficznym tego naruszenia.

Skutek praktyki antykonkurencyjnej nie jest bowiem sam w sobie kryterium rozstrzygającym dla oceny odpowiedniej wysokości grzywny. W szczególności elementy objęte aspektem zamiaru mogą być istotniejsze niż elementy dotyczące tych skutków, przede wszystkim gdy chodzi o naruszenia, które są poważne same z siebie, takie jak podział rynków. Wobec tego charakter naruszenia odgrywa zasadniczą rolę, w szczególności przy badaniu przesłanek „bardzo poważnych” naruszeń. Z opisu bardzo ciężkich naruszeń zawartego we wspomnianych wytycznych wynika, że porozumienia lub uzgodnione praktyki, których celem jest między innymi podział rynków, mogą na

podstawie samego ich charakteru spowodować uznanie ich za „bardzo ciężkie”, bez konieczności dokonania charakterystyki tych zachowań z punktu widzenia wpływu na rynek czy określonego obszaru geograficznego. Wniosek ten poparty jest faktem, że o ile opis poważnych naruszeń wyraźnie wspomina o wpływie na rynek oraz skutkach wywołanych na dużych obszarach wspólnego rynku, o tyle opis bardzo poważnych naruszeń nie zawiera żadnego wymogu konkretnego wpływu na rynek ani skutków dotyczących określonego obszaru.

W tych okolicznościach z samej swej natury naruszenia reguł konkurencji Unii stwierdzone w decyzji Komisji są jednymi z najcięższych naruszeń art. 81 WE, ponieważ ich przedmiotem są tajne porozumienia pomiędzy konkurentami podjęte w celu podziału rynku lub zamrożenia udziałów w rynku poprzez rozdzielenie projektów sprzedaży i instalacji nowych wind i schodów ruchomych oraz w celu zaniechania konkurencji w zakresie dotyczącym obsługi i modernizacji wind i schodów ruchomych. Porozumienia te, poza ciężkim zakłóceniem gry rynkowej, którą za sobą pociągają z uwagi na to, że zobowiązują strony do zachowania odrębnych rynków, często ograniczonych granicami krajowymi, powodują izolację tych rynków, naruszając w ten sposób fundamentalny cel traktatu dotyczący integracji rynku wspólnotowego. Również naruszenia tego rodzaju, w szczególności w zakresie porozumień horyzontalnych,

są kwalifikowane jako szczególnie poważne lub naruszenia oczywiste.

(por. pkt 32, 46, 47, 56, 61, 62, 64, 67–69)

4. Komunikat w sprawie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych stanowi dokument mający na celu uszczegółowienie – z poszanowaniem norm prawnych wyższej rangi – kryteriów, które Komisja zamierza stosować w ramach wykonywania swoich uprawnień dyskrecjonalnych w zakresie ustalania grzywien nakładanych za naruszenia reguł konkurencji Unii. Stąd wynika samoograniczenie jej uprawnień, które nie wyklucza jednak zachowania przez Komisję znaczącego zakresu swobodnego uznania.

Zatem Komisji przysługuje szeroki zakres uznania w zakresie oceny, czy dowody przedstawione przez dane przedsiębiorstwo, które wyraziło chęć skorzystania z postanowień komunikatu w sprawie współpracy zwiększają wartość dowodów w rozumieniu pkt. 21 tego komunikatu.

Podobnie, po stwierdzeniu, że zwiększona została wartość dowodowa

w rozumieniu pkt. 21 komunikatu w sprawie współpracy, Komisja dysponuje zakresem swobodnego uznania przy określaniu dokładnego poziomu zmniejszenia kwoty grzywiny przyznanego danemu przedsiębiorstwu. Punkt 23 lit. b) akapit pierwszy wskazanego komunikatu przewiduje bowiem przedziały odnoszące się do zmniejszenia kwoty grzywiny dla różnych wskazanych kategorii przedsiębiorstw. Mając na uwadze ten zakres swobodnego uznania, tylko oczywiste przekroczenie tego zakresu swobodnego uznania może podlegać ocenie przez sąd Unii.

Aby uzyskać zwolnienie z grzywiny na podstawie pkt. 8 lit. b) komunikatu w sprawie współpracy z 2002 r. przedsiębiorstwo musi przedstawić jako pierwsze dowody, które w opinii Komisji mogą umożliwić jej stwierdzenie naruszenia art. 81 WE.

Ponadto, to jakość współpracy przedsiębiorstwa jest kryterium decydującym przy stwierdzeniu, czy może ono skorzystać ze takiego zwolnienia na podstawie wskazanego przepisu. Okoliczność, że przedsiębiorstwo to przedłożyło informacje i dowody umożliwiające rzeczywiste przeprowadzenie postępowania w sprawie naruszenia, nie jest zatem wystarczająca. O ile nie jest konieczne, by przedstawione dowody były wystarczające do wykazania naruszenia w całości i w każdym najmniejszym detalu,

o tyle powinny one się charakteryzować wystarczającą precyzją i doniosłością, by umożliwić Komisji stwierdzenie naruszenia art. 81 WE.

W tym względzie oświadczenia sporządzone przez członków zarządu zainteresowanego przedsiębiorstwa z pamięci, wobec których nie można wykluczyć, że zawierają one nieścisłości i jednostronne oświadczenia nie wystarczają do stwierdzenia naruszenia, jeśli nie są oparte na dokładnych i spójnych dowodach z dokumentów. Jest bowiem konieczne, by Komisja przedstawiła w swej decyzji dokładne i spójne dowody na poparcie silnego przekonania, że naruszenie zostało popełnione.

W tych okolicznościach Komisja nie przekracza w sposób oczywisty przysługującego jej zakresu uznania, kiedy odmawia zwolnienia z grzywny przedsiębiorstwa, które dostarczyło dowody o ograniczonej wartości dowodowej, nie pochodzące z okresu naruszenia i których część nie jest datowana. Okoliczność, że przedsiębiorstwo to otrzymało takie zwolnienie w związku z tego samego typu naruszeniem popełnionym w innych państwach członkowskich nie ma w tym względzie wpływu, ponieważ charakter i dokładność informacji przedstawionych w każdym przypadku były różne.

Komisja nie przekracza również w sposób oczywisty zakresu uznania, jaki przysługuje jej przy ocenie współpracy przedsiębiorstwa w celu obniżenia kwoty nałożonej grzywny, uznając, że dowody nie pochodzące z okresu naruszenia, które negują cel antykonkurencyjny kartelu i które mają charakter dwuznaczny, nie posiadają wystarczającej dokładności, by uznać je za istotnie zwiększające wartość dowodów w rozumieniu pkt 21 komunikatu w sprawie współpracy. W istocie, gdy przedsiębiorstwo, które w ramach wniosku o złagodzenie sankcji nie przedkłada Komisji dowodów z okresu powstania naruszenia i informuje ją o pewnych okolicznościach uprzednio jej nieznanych, może to zostać uznane za istotne zwiększenie możliwości Komisji w wykazaniu kartelu wyłącznie wówczas, gdy dane przedsiębiorstwo powiąże swe dowody z wystąpieniem wskazanego kartelu, ponieważ przyczynienie się przedsiębiorstwa powinno rzeczywiście zwiększyć możliwość wykazania naruszenia przez Komisję. Zatem każde zmniejszenie kwoty grzywny nałożonej przez Komisję musi odzwierciedlać rzeczywisty wkład przedsiębiorstwa w ustalenie przez Komisję istnienia naruszenia.

(por. pkt 80, 81, 83, 84, 91, 94, 97–99, 100, 102, 103, 108, 111–113, 117–119, 122–124, 162, 165, 169, 174–176, 179)

5. Komisja powinna w decyzjach o przeprowadzeniu postępowania, jasno wskazać zarzuty, które zamierza zweryfikować. Jednakże nie jest niezbędne, by dokładne określenie właściwego rynku, dokładna kwalifikacja prawna domniemych naruszeń lub wskazanie okresu, w jakim te naruszenia zostały popełnione, były zawarte w decyzji w sprawie kontroli.
7. Komisja, dokonując oceny współpracy podjętej przez członków kartelu, musi przestrzegać zasady równego traktowania. Ta zasada nie jest naruszona, ze względu na to że obydwie sytuacje nie są do siebie porównywalne, wówczas gdy Komisja, z jednej strony przyznaje obniżenie grzywny przedsiębiorstwu, którego informacje umożliwiły przeprowadzenie pierwszych serii kontroli i, z drugiej strony, odmawia tego obniżenia innemu przedsiębiorstwu, które dostarczyło informacji, po tym jak Komisja przeprowadziła te pierwsze serie kontroli.

(por. pkt 116)

(por. pkt 135, 137, 138, 140)

6. Komunikat w sprawie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych daje podstawę do uzasadnionych oczekiwań dla przedsiębiorstw chcących poinformować Komisję o istnieniu kartelu. Biorąc pod uwagę uzasadnione oczekiwania, jakie przedsiębiorstwa chcące współpracować z Komisją mogły mieć na podstawie tego komunikatu, Komisja jest zobowiązana do jego uwzględnienia, gdy w ramach określania kwoty grzywny nałożonej na przedsiębiorstwo ocenia współpracę z jego strony. W tym względzie podmiot gospodarczy co do zasady nie może opierać uzasadnionych oczekiwań dotyczących udzielenia zwolnienia z grzywien wyłącznie na milczeniu Komisji.
8. Poszanowanie prawa do obrony we wszelkich postępowaniach, które mogą doprowadzić do nałożenia sankcji, w szczególności grzywny lub okresowej kary pieniężnej, stanowi podstawową zasadę prawa Unii, którą należy respektować także w postępowaniu administracyjnym.

Dostęp do akt w sprawach dotyczących konkurencji ma umożliwiać adresatom pisma w sprawie przedstawienia zarzutów zapoznanie się z elementami dowodowymi zawartymi w aktach Komisji, tak aby mogli oni na podstawie tych dowodów ustosunkować się następnie do wniosków, do jakich doszła Komisja w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

(por. pkt 127, 130, 186)

Dostęp do akt wynika zatem z gwarancji procesowych, których celem jest ochrona prawa do obrony, a w szczególności zapewnienie skutecznego wykonania prawa do bycia wysłuchanym.

Komisja ma zatem obowiązek udostępnić przedsiębiorstwom uczestniczącym w postępowaniu na podstawie art. 81 ust. 1 WE wszystkie dokumenty obciążające lub odciążające, które zgromadziła w trakcie dochodzenia, z zastrzeżeniem tajemnicy handlowej innych przedsiębiorstw, dokumentów wewnętrznych instytucji i innych poufnych informacji.

ten dokument w obronie na swoją korzyść, to znaczy, że jeśli miałyby możliwość powołać się na niego w postępowaniu administracyjnym, to mogłyby wskazać elementy, które nie były zgodne z wnioskami wyprowadzonymi na tym etapie przez Komisję, i w konsekwencji mogłyby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ocenę dokonaną przez Komisję w decyzji – przynajmniej jeśli chodzi o wagę i czas trwania zachowania, które jest mu zarzucane – a w konsekwencji na wysokość grzywny.

(por. pkt 143–147,151)

W dodatku samo nieprzekazanie dokumentu obciążającego stanowi naruszenie prawa do obrony tylko wtedy, gdy zainteresowane przedsiębiorstwo może wykazać, po pierwsze, iż Komisja opierała się na tym dokumencie, formułując zarzut naruszenia, a po drugie, iż zarzut ten mógł być udowodniony tylko na podstawie tego dokumentu.

Jeśli natomiast chodzi o niepodanie do wiadomości dokumentu odciążającego, to zainteresowane przedsiębiorstwo musi tylko wykazać, że jego nieujawnienie mogło mieć wpływ na przebieg postępowania i treść decyzji Komisji na jego niekorzyść. Wystarczy, że przedsiębiorstwo wykaże, że mogło wykorzystać

9. Przy ustalaniu kwoty grzywny, jaka ma być nałożona za naruszenie reguł konkurencji Unii, obniżenie kwoty grzywny z tytułu współpracy w trakcie postępowania administracyjnego jest uzasadnione jedynie wtedy, gdy postępowanie danego przedsiębiorstwa umożliwiło Komisji łatwiejsze stwierdzenie naruszenia oraz, w stosownym przypadku, spowodowanie zaniechania naruszenia. Ponadto przedsiębiorstwo, które wyraźnie oświadczyło, że nie kwestionuje twierdzeń, na których Komisja oparła zarzuty, może być uznane za przyczyniające się do ułatwienia zadania Komisji polegającego na stwierdzeniu i ściganiu naruszeń przepisów prawa Unii z dziedziny konkurencji.

W dodatku zgodnie z art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003 przedsiębiorstwa są zobowiązane do udzielenia odpowiedzi na żądania informacji i do poddania się kontrolom. W związku z tym współpraca w dochodzeniu, która nie wykracza poza to, co wynika z obowiązków obciążających przedsiębiorstwa na mocy tych przepisów, nie uzasadnia zmniejszenia grzywny.

Ponadto podnoszone elastyczne stanowisko przedsiębiorstwa w zakresie dotyczącym wniosków o poufne traktowanie informacji przekazanych Komisji nie może być uznane za ułatwienie jej zadania. W tym względzie dochodzenia nie utrudniają rozsądne wnioski o zachowanie poufności i w każdym razie do zainteresowanego przedsiębiorstwa należy złożenie wniosku o poufne traktowanie danych, które jego zdaniem nie powinny być ujawniane osobom trzecim.

10. Wynika z tego, że zawarta w tych granicach współpraca nie może wzbudzić uzasadnionych oczekiwań, co do zmniejszenia kwoty grzywny.

10. Prawo do powoływania się na ochronę uzasadnionych oczekiwań rozciąga się na każdą jednostkę, która znajduje się w sytuacji, z której wynika, iż organy administracji Unii, dostarczając jej szczegółowych zapewnień, doprowadziły do powstania u niej rozsądnych oczekiwań. Natomiast nikt nie może powoływać się na naruszenie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, jeśli brak jest dokładnych zapewnień, które zostałyby mu dostarczone przez organy administracji. Takimi zapewnieniami są dokładne, bezwarunkowe i spójne informacje pochodzące z uprawnionych i wiarygodnych źródeł.

W ramach ustalania kwoty grzywny za naruszenie reguł konkurencji Unii, wskazanie w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, że Komisja zamierza udzielić zmniejszenia grzywny poza ramami komunikatu w sprawie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych nie może stanowić dokładnego zapewnienia, co do zakresu lub stawki zmniejszenia, które w danym przypadku miałyby zostać przyznane zainteresowanym przedsiębiorstwom. W konsekwencji tego typu zapewnienie w żadnym razie nie może prowadzić do powstania jakichkolwiek uzasadnionych oczekiwań w tym względzie.

(por. pkt 204, 222)

Wcześniejsza praktyka decyzyjna Komisji nie może prowadzić do wzbudzenia u zainteresowanych przedsiębiorstw uzasadnionych oczekiwań co do poziomu zmniejszenia grzywny.

W każdym bądź razie podmioty gospodarcze nie mogą wiązać uzasadnionych oczekiwań z utrzymaniem sytuacji, która może ulec zmianie w ramach uznania przyznanego instytucjom wspólnotowym. W związku z tym skuteczne stosowanie unijnych reguł konkurencji wymaga, aby Komisja mogła w każdej chwili dostosować wysokość grzywien do potrzeb tej polityki.

w aktach Komisji stanowiło jednolite i trwałe naruszenie, nie może zostać uznane jako ułatwiająca zadanie Komisji polegające na stwierdzeniu i ukaraniu naruszeń reguł konkurencji Unii. To samo jest wówczas, gdy brak zakwestionowania jest zupełnie formalny, niejednoznaczny i nie ma żadnego pozytywnego wpływu na wykazanie okoliczności, ze względu na to, że zainteresowane przedsiębiorstwo ogranicza się do opisanego swego udziału w naruszeniu w sposób czysto hipotetyczny lub minimalizując antykonkurencyjne skutki porozumień.

(por. pkt 227, 230, 231)

(por. pkt 206–208, 210, 212)

11. Aby skorzystać z obniżenia kwoty grzywny na podstawie braku kwestionowania okoliczności faktycznych zgodnie z pkt D lit. 2 tiret drugie komunikatu dotyczącego nienakładania grzywien lub obniżania ich kwoty w sprawach dotyczących karteli, przedsiębiorstwo musi wyraźnie poinformować Komisję o tym, że nie zamierza zaprzeczać prawdziwości faktów, po zapoznaniu się z pismem w sprawie przedstawienia zarzutów. W tym względzie oświadczenie o charakterze generalnym w myśl którego zainteresowane przedsiębiorstwo nie kwestionuje, iż porozumienie, w zakresie, w jakim jest to oparte okolicznościami wskazanymi

12. Przy ustalaniu kwoty grzywny za naruszenie reguł konkurencji Unii Komisja, dokonując oceny współpracy podjętej przez członków kartelu, musi przestrzegać zasady równego traktowania. Jednakże poszanowanie zasady równego traktowania musi iść w parze z poszanowaniem zasady legalności, zgodnie z którą nikt nie może powoływać się na swoją korzyść na niezgodne z prawem działanie, którego dopuszczono się na rzecz innej osoby.

W tym względzie przedsiębiorstwo, które wyraźnie oświadczyło, że nie kwestionuje

twierdzeń, na których Komisja oparła zarzuty, może być uznane za przyczyniające się do ułatwienia zadania Komisji polegającego na stwierdzeniu i ściganiu naruszeń unijnych przepisów z dziedziny konkurencji. W decyzjach stwierdzających naruszenie tych przepisów Komisja ma prawo zakwalifikować tego rodzaju zachowanie jako uznanie twierdzeń co do okoliczności faktycznych i w związku z tym jako stanowiące dowód na zasadność tych twierdzeń. W konsekwencji tego rodzaju zachowanie może uzasadnić zmniejszenie kwoty grzywny.

Odmienne należy ocenić sytuację, w której przedsiębiorstwo kwestionuje w odpowiedzi zasadniczą część owych twierdzeń. Przyjmując tego rodzaju stanowisko w postępowaniu administracyjnym, przedsiębiorstwo nie przyczynia się do ułatwienia zadania Komisji.

(por. pkt 234, 235)